

שאלות לפרשת קורח

מאת הרב עמיחי כנרתי

מה היתה טעותו הגדולה של קורח באמירה "כל העדה כולם קדושים"?

יש שהבינו שהבעיה בדבריו היא רק המשך הפסוק: "ומדוע תתנשאו על קהל ה'". אבל יש הרבה שבארו שכבר בתחילת הדברים נעוצה הבעיה: "כל העדה כולם קדושים" באותה מידה, איש פשוט ומשה רבינו. ובאמת שיש מדרגות רבות בעם ישראל, נביאים, גדולי הדור, תלמידי חכמים, ועוד, ועל כל אחד מוטלת החובה והזכות לכבד מאד מי שגדול ממנו, מתוך ענוה והכרת הערך. "אינו דומה שונה פרקו מאה פעמים לשונה פרקו מאה ואחד!"

וכמובן הכל מתוך חיבור וקשר בין כל חלקי העם, אבל דבר נורא הוא הטשטוש שעשה קורח להשוות את כולם באותה מדרגה.

שנזכה לכבד באמת, בלב ובמעשה, תלמידי חכמים ואנשים גדולים!

"ולא יהיה כקורח וכעדתו" (יז, ה), איסור לחלוק על הכהונה וגם שלא לעשות מחלוקת סתם (סנהדרין קי, א. וראה בחפץ חיים בפתיחה רשימת הלאוין סי' יב).

מדוע יש התנגדות עצומה בתורה וחז"ל למחלוקת?

רש"י בפרשתנו כותב ש"אין מחזיקין במחלוקת", גם אם אתה הצד הצודק - תנסה שלא להשאר במחלוקת! בסוף הרי כולם מפסידים... ולא כל המחלוקות הם מחלוקת לשם שמים

כמחלוקת הלל ושמאי (אבות ה, יז). שם "לא נמנעו מלישא נשים זה מזה", והיינו שהיו יחסים אישיים תקינים וטובים, ורק חלקו על דיני התורה מצד בקשת האמת, וזה הסימן המובהק למחלוקת שהיא לשם שמים (ספר יערות דבש לר"י אייבשיץ זצ"ל).

הרמב"ם, באיגרתו לבנו, מתאר באופן מליצי את תוצאותיה המרות של המחלוקת. ואלו דבריו: "אל תשקצו את נפשותיכם במחלוקת המכלה הגוף, הנפש והממון. ראיתי בני השחירו, משפחות ניספו, עיירות נתערערו, קיבוצים נפרדו, חסידים נפסדו, אנשי אמנה אבדו ונכבדים נקלו ונתבזו בסיבת המחלוקת. נביאים ניבאו וחכמים חכמו ויוסיפו לספר רעת המחלוקת, ולא הגיעו לתכליתה. לכן, שנאו אותה ונוסו מפניה. והתרחקו מכל אוהביה

וגואליה ורעיה, פן תספו בכל חטאתם. ואמרו חז"ל: מחלוקת בבית - סופו להחרב, מחלוקת

בבית הכנסת - סופו להתפזר ולהשמם, מחלוקת בעיר - שפיכות דמים בעיר". לעומתה כמה משובחת בחז"ל מידת השלום! ואם כל אחד יאיר בביתו פנימה אור של שלום, בינו לאשתו וילדיו, מתוך כך נוכל גם באומה להרבות שלום, ולהוציא את שנאת החינם מתוכנו. עושה שלום במרומיו הוא יעשה שלום עלינו ועל כל ישראל!

שבת שלום!